

VLAAMSE RAAD

ZITTING 1992-1993

18 NOVEMBER 1992

ONTWERP VAN DECREET

houdende bepalingen tot begeleiding
van de begroting 1993

VERSLAG

namens de Commissie voor Onderwijs, Vorming en Wetenschapsbeleid
uitgebracht door de heer J. De Meyer
(Hoofdstuk VII — Onderwijs)

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : de heer C. Moors.

Vaste Zeden : de heer J. De Meyer , mevrouw A. Leysen, de heren
C. Moors, G. Vanleenhove, M. Van Peel ;
de heren E. Baldewijns, A. Schellens, R. Swinnen, I. Verleyen ;
de heer R. Deswaene, mevrouw A.-M. Neyts-Uyttebroeck, de
heer W. Taelman ;
de heer G. Annemans ;
de heer L. Appeltans ;
de heer J. Tavemier.

Plaatsvervangers :

de heren A. Arts, P. Breyne, P. Deprez, L. Martens, F. Sarens ;
de heren P. Hostekint, E. Pinoie, W. Seeuws, R. Vanlerberghe ;
de heren E. Beysen, J. Demeulenaere, J. Eeman ;
mevrouw M. Dillen ;
de heer R. Van Hooland ;
de heer M. Maertens.

Zie :

235 (BZ 1992)

- Nr. 1 : Ontwerp van decreet
- Nrs. 2 tot 6 : Amendementen
- Nr. 7 : Subamendement

- Nr. 8: Verslag namens de Commissie voor Economie, Energie en Werkgelegenheid
- Nr. 9: Verslag namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuurbehoud
- Nr. 10 : Verslag namens de Commissie voor Huisvesting, Ruimtelijke Ordening en Landinrichting
- Nr. 11 : Verslag namens de Commissie voor Binnenlandse Aangelegenheden en Ambtenarenzaken
- Nr. 12 : Verslag namens de Commissie voor Openbare Werken en Vervoer
- Nr. 13 : Verslag namens de Commissie voor Cultuur

DAMES EN HEREN,

Hoofdstuk VII van het ontwerp van programmadecreet voor 1993 werd op 22 oktober 1992 door uw Commissie besproken en goedgekeurd.

1. Artikelsgewijze bespreking en stemmingen**HOOFDSTUK VII****Onderwijs****Artikel 58**

Het terugschroeven van het aantal personeelsleden waarvan een verlof wegens opdracht mag worden toegekend of dat wegens bijzondere opdracht ter beschikking mag worden gesteld van 0,2 % naar 0,1 % van het aantal betrekkingen, lokt bij veel leden ongenoegen uit en dit om verschillende redenen.

Verschillende leden vestigen er de aandacht op dat het decreet op de inspectie- en begeleidingsdiensten, waarin het aantal detacheringen op 0,2 % werd vastgesteld, nog maar recent werd goedgekeurd. Het terugschroeven van dit decreetaal vastgelegd percentage van 0,2 % tot 0,1 % via de techniek van een programmadecreet tast de rechtszekerheid aan, wat veel ongenoegen creëert in onderwijskringen en bovendien het contact tussen burger en politiek niet bevordert.

Bovendien werd in het decreet op de inspectie- en begeleidingsdiensten na lange en dikwijls moeizame onderhandelingen een fragiel evenwicht gevonden tussen enerzijds het aantal inspecteurs en begeleiders en anderzijds het aantal pedagogische adviseurs en detacheringen, een evenwicht dat nu dreigt doorbroken te worden.

Tenslotte stelt een lid dat deze bepaling waarschijnlijk minder hard aankomt voor de scholen van het Gemeenschapsonderwijs, omdat deze via de reserves die de ARGO heeft opgebouwd wellicht enige compensatie kunnen krijgen. Voor de scholen van het net van steden en gemeenten daarentegen betekent de 0,1 % maatregel een pedagogische ramp.

Het lid stelt voor deze maatregel ongedaan te maken en stelt een drietal compenserende maatregelen voor : het aansnijden van de reserves van de ARGO, bezuinigen in het leerlingenvervoer en terugschroeven van het systeem van de minimumpakketten.

Een lid vraagt hoeveel boventalligen de plaats van gedetacheerden innemen. Indien dit aantal aanzienlijk is, betekent de 0,1 %-maatregel immers geen grote reële besparing. Het lid vraagt of dergelijke vervanging effectief gebeurt en op hoeveel leerkrachten ze betrekking heeft.

De minister begrijpt de kritiek van de commissieleden en geeft toe zelf niet erg gelukkig te zijn met artikel 58. Hij verwijst in dit verband naar zijn inleiding bij de bespreking van de begroting onderwijs voor 1993 (Stuk 15-A (BZ 1992) – Nr. 6-H). Ook hij is bijzonder ongelukkig over de negatieve weerslag ervan, en met name in de scholen van het net van steden en gemeenten. De minister beaamt dat deze ingreep op de decreetaal vastgelegde regeling inzake detacheringen de rechtszekerheid aantast.

De minister stelt dat de 0,1 % -maatregel alleszins behouden zal blijven, maar beklemtoont dat naar compenserende maatregelen wordt gezocht. Hij verwijst in dit verband naar een onverwacht gunstig neveneffect van deze ingreep, name-

lijk het feit dat de netten spontaan tot overleg zijn gekomen om tot netoverschrijdende oplossingen te komen. Zo wordt momenteel door drie netten voorgesteld de verschillende netgebonden sportfederaties op te heffen en tot één netoverschrijdende sportfederatie te komen, in ruil waarvoor de minister gevraagd zou worden extra detacheringen — buiten de 0,1 % — in de betrokken netten toe te staan. De minister stelt dat hij dergelijke netoverschrijdende vormen van samenwerking gunstig gezind is, en dat hij de gevraagde compenserende maatregelen waarschijnlijk zal toestaan. Hij stelt dat analoge voorstellen denkbaar zijn op het vlak van de uittekening van de beroepsprofielen.

De minister stelt dat de 0,1 %-maatregel uiteindelijk een driedubbel effect zal sorteren. In de eerste plaats zal de 0,1 % voor zuiver pedagogische projecten aangewend worden, wat uiteindelijk de bedoeling van het decreet was. Vervolgens zullen naar alle waarschijnlijkheid extra netoverschrijdende detacheringen toegestaan worden en tenslotte wordt als gevolg van de spontaan tot stand gekomen netoverschrijdende gesprekken een nieuwe basis voor samenwerking gelegd, wat als uitermate positief beschouwd moet worden.

De minister benadrukt dat in heel deze discussie de zorg voor de kwaliteit en de pedagogische begeleiding moet blijven primeren. Het voorbeeld van het gemeentelijk basisonderwijs strekt in dit opzicht tot voorbeeld.

Tenslotte vraagt de minister dat artikel 58 momenteel niet geamendeerd zou worden. Deze amendering is eventueel nog mogelijk in de Commissie voor Financiën en Begroting. Momenteel tracht hij immers op vraag van de netten via bepaalde ingrepen de 0,1 % pas op 1 juli 1993 in plaats van op 1 januari 1993 ingang te doen vinden, dit teneinde minder opschudding te verwekken en de netten de mogelijkheid te geven bepaalde hierboven beschreven denkpistes beter uit te werken. De minister voegt er nog aan toe dat in overleg met de minister van Begroting eventueel binnen de begroting onderwijs ook nog verschuivingen mogelijk zijn.

Ingaande op de suggestie bijkomende besparingen te realiseren door een herziening van de wet op het leerlingenvervoer, stelt de minister dat op dit vlak niets in de begroting is voorzien. Dit sluit echter niet uit dat in de loop van het jaar op dit vlak iets kan gebeuren, zij het dan niet direct uit begrotings- dan wel uit rendabiliteitsoverwegingen. Hiermee komt de oude discussie betreffende overdracht van middelen naar de scholen om zelf het leerlingenvervoer te organiseren, al dan niet in samenwerking met anderen, terug in de actualiteit. De minister meent dat deze denkpiste eventueel haalbaar zou zijn voor het buitengewoon onderwijs — alhoewel hij vanuit het veld tegenstrijdige signalen ter zake opvangt — maar voor de rest van het onderwijs is deze idee moeilijk realiseerbaar, omdat hier voor een stuk zonaal vervoer is ingevoerd, een project dat stopgezet werd omdat het te duur was. Indien men op basis van de huidige aanwending van de middelen tot een herverdeling van de middelen komt, wordt de ongelijkheid bestendigd in het voordeel van de scholen die het dure zonaal vervoer hebben ingevoerd, wat niet de bedoeling kan zijn.

In de marge van de bespreking vraagt een lid of de netoverschrijdende sportfederatie waarvan sprake wel nodig is voor het onderwijs. De minister antwoordt bevestigend en stelt dat er een belangrijke inbreng van BLOSO is voorzien, wat enerzijds de produktiviteit zal doen toenemen en anderzijds de effectieve budgettaire inbreng van onderwijs zal beperken.

Mevrouw A. Leysen dient in samenspraak met de minister een amendement (Stuk 235 (BZ 1992) — Nr.3) in dat ertoe

strekt via een wijziging van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten de toekenning van de 0,1 % decretaal te garanderen.

Het amendement op artikel 58 alsmede het artikel 58 worden unaniem aangenomen.

Artikel 59

Deze decreetsbepaling, waarbij de werkingsmiddelen van onderwijs met 4 % verhogen als het personeelskosten betreft en constant worden gehouden indien het werkingsmiddelen voor de scholen betreft, wordt ongunstig onthaald.

Verschillende leden wijzen erop dat in het verleden reeds te gemakkelijk en te veel werd bespaard op de **werkingsmiddelen**.

Een lid wijst erop dat de werkingsmiddelen zeker niet overdreven zijn. De vakbonden, noch de koepels voelen zich geroepen om op dit vlak grote acties te voeren, maar voor de scholen, ook deze van het gemeenschapsonderwijs, is het een probleem waar ze dagelijks mee geconfronteerd worden. Bovendien is er ook hier een decreet — Onderwijs II — dat met voeten wordt getreden.

Een lid stelt dat tenminste een zekere differentiatie doorgevoerd moet worden. Voor het TSO zijn de **werkingstoelagen** ontoereikend, voor het ASO in een aantal gevallen ruim voldoende. Een tweede lid sluit zich hierbij aan.

Dezelfde leden merken op dat de verdeling van de **werkingsmiddelen** volgens de huidige verdeelsleutels in vraag gesteld mag worden. Enerzijds worden de basisscholen benadeeld ten voordele van de secundaire scholen, anderzijds bestaan er ook binnen de verschillende onderwijsniveaus en netten scheefgroeiingen. Zo hoeven bepaalde scholen om historische redenen soms geen **huurgeld** aan de inrichtende macht te betalen — in bepaalde gevallen waar kloosters optreden als inrichtende macht — terwijl deze kost voor de andere scholen een aanzienlijk deel van het normale **werkingskrediet** opslorpt. Het gevolg is dat bepaalde scholen overschotten op hun werkingskrediet kunnen voorleggen, terwijl andere met grote tekorten kampen die de werking in gevaar dreigen te brengen. De Commissie dringt ter zake aan op een fundamenteel debat.

De minister onderschrijft de kritiek van de leden wanneer deze stellen dat de verhouding tussen de uitgaven voor personeel en werkingskosten in de Vlaamse onderwijsbegroting scheefgetrokken is in het nadeel van de werkingskosten. Het recente OESO-rapport toont aan dat deze verhouding ook volgens internationale normen slecht ligt.

De minister erkent dat het inderdaad politiek eenvoudig is te saneren in de werkingsmiddelen. Enerzijds wordt men niet geconfronteerd met de druk van de belangengroepen, anderzijds kan de ingeschreven opbrengst ook als een effectieve opbrengst beschouwd worden, wat voor besparingen in de personeelssector niet evident is. Rekening houdend met vaste benoemingen en uitzonderingsgevallen kan de elasticiteit tussen de theoretische en de effectieve opbrengst van een besparingsmaatregel in de personeelsuitgaven enorm oplopen. Niettemin erkent de minister dat men in de toekomst niet verder op de werkingsmiddelen mag besparen.

De minister erkent ook dat het herverdelingsmechanisme tussen de scholen herzien moet worden. Vooral de basisscholen kampen met tekorten, terwijl de secundaire scholen eerder royaal gesubsidieerd worden. De minister beseft ook dat

er scholen zijn die van extra vrijstellingen genieten zoals door een bepaald lid werd opgemerkt: Met goedkeuring van de Commissie wil de minister zijn administratie opdracht geven in dit verband concrete suggesties te doen, maar dit betekent ook dat de ARGO bij het gesprek betrokken moet worden. Binnen de ARGO zijn er op dit vlak ook problemen en de ARGO zou gestimuleerd moeten worden om vrijwillig aan de herverdelingsoperatie deel te nemen.

Artikel 59 wordt aangenomen met negen stemmen bij één onthouding.

Artikel 60

Een lid vraagt of de provinciale diensten van DIGO inderdaad worden afgeschaft en zo ja, of deze ingreep wel logisch is gezien de vraag van de administrateur-generaal van DIGO om extra personeel aan te werven voor de centrale diensten in Brussel.

De minister beaamt dat de provinciale diensten van DIGO effectief worden afgeschaft en dat het departement onderwijs het personeel van de provinciale diensten overneemt. Anderzijds krijgt de DIGO de toestemming om voor de centrale administratie in Brussel nieuw hoog gekwalificeerd personeel aan te werven. Deze ingreep beantwoordt enerzijds aan de vraag van de administrateur-generaal van DIGO om de provinciale diensten met relatief laag gekwalificeerd personeel af te schaffen en tegelijkertijd meer hoger gekwalificeerd personeel in Brussel te benoemen, en anderzijds doet ook de administratie onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap een goede zaak omdat deze in de provincies met een personeelstekort voor de administratie studiebeurzen kampt. In tegenstelling tot wat het lid suggereert vertoont artikel 60 dus wel een interne logica.

Een lid vestigt de aandacht op een tegenstrijdigheid in paragraaf 2. Een overdracht geschiedt niet op vrijwillige basis.

Het amendement van de heer E. Baldewijns en mevrouw A. Leysen (Stuk 235 (BZ 1992) — Nr.3) dat ertoe strekt de tegenstrijdigheid in artikel 60 weg te werken evenals het artikel 60 worden met acht stemmen bij drie onthoudingen aangenomen.

Het amendement van mevrouw A. Leysen (Stuk 235 (BZ 1992) — Nr.3) dat ertoe strekt een nieuw artikel 60bis in te voegen wordt unaniem aangenomen. Een nieuw artikel 60bis wordt ingevoegd.

II. Eindstemming

De Commissie neemt de haar toegewezen artikelen van het ontwerp van decreet (Hoofdstuk VII — artikelen 58 tot 60) aldus gewijzigd aan met acht stemmen tegen twee bij één onthouding.

III. Artikelen door de Commissie gewijzigd

HOOFDSTUK VII

Onderwijs

Artikel 58

In artikel 90, § 1, eerste lid van het decreet van 17 juli 1991 betreffende inspectie en pedagogische begeleidingsdiensten wordt de zinsnede „mag in de loop van een schooljaar of dienstjaar nooit groter zijn dan 0,20 %” vervangen door de zinsnede „bedraagt 0,10 % “. “.

Artikel 60

§ 1. De personeelsleden van de niveaus II en III van de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs, die bij toepassing van artikel 91 bis van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988 en de bijzondere wet van 16 januari 1989 en het besluit van de Vlaamse Executieve van 17 april 1991 tot overdracht van de personeelsleden van het Fonds voor Provinciale en Gemeentelijke Schoolgebouwen en van het Nationaal Waarborgfonds voor Schoolgebouwen naar de Dienst voor Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs werden overgeheveld en geaffecteerd bij de buitendienst van de personeelsformatie van de instelling, kunnen, onder de voorwaarden bepaald door de Executieve, worden overgedragen naar het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

§ 2. Deze overdracht geschiedt met behoud van hun verworven administratieve standplaats.

§ 3. De in uitvoering van dit artikel over te dragen personeelsleden behouden bij hun overgang naar het Ministerie ten minste hun bezoldiging en de administratieve en geldelijke anciënniteit die zij bezaten op de dag van hun overdracht.

De personeelsleden die voorafgaand aan hun overdracht, geslaagd zijn voor een vergelijkend examen voor overgang naar het hogere niveau of voor een examen voor verhoging in graad, behouden de aanspraken op bevordering die zij door het slagen voor één van die examens hebben verworven.

Wanneer in de instelling waartoe het personeelslid behoort op de datum van de overdracht een vergelijkend examen voor overgang naar het hogere niveau of een examen voor verhoging in graad aangekondigd is waaraan het personeelslid kan deelnemen, behoudt hij het recht op deelneming, ook al wordt hij tijdens de afwikkeling van het examen overgedragen.

§ 4. Bij hun overdracht kan er inzake anciënniteit en rangschikking van de personeelsleden overeenkomstig de rechtspositieregeling, geen enkele bewarende maatregel worden getroffen ten overstaan van de overige personeelsleden van het Ministerie.

§ 5. De overdracht van deze personeelsleden geschiedt in hun graad of in een graad van dezelfde rang die voorkomt op de personeelsformatie van het Ministerie. Zij behouden in gelijke mate ten overstaan van de overige personeelsleden van het Ministerie hun rechten op bevordering en mutatie.

§ 6. Na deze overdracht wordt aan de DIGO machtiging verleend zijn buitendiensten af te schaffen en zijn personeelsformatie aan te passen in functie van de ontstane dienstnood-

wendigheden bij zijn hoofdbestuur. Per over te dragen personeelslid kan bij het Hoofdbestuur, binnen hetzelfde niveau, een werving worden verricht.

Artikel 60bis

Aan artikel 20quater, § 1, eerste lid van de wet van 29 mei 1959 tot wijziging van sommige bepalingen van de onderwijswetgeving wordt een punt 4 toegevoegd dat luidt als volgt :

„4. de opbrengst van de tegoeden en van de belegging van de beschikbare middelen. Deze opbrengst wordt verhoudingsgewijs aangewend behoudens andersluidende beslissing van de raad van bestuur.“.

Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 oktober 1989.“.

De Verslaggever,

J. DE MEYER

De Voorzitter,

C. MOORS

BIJLAGE I

Contingent pedagogische begeleidingsdiensten en 0,2 % voor verloven/tbs wegens opdracht

	89-90	90-91	91-92	92-93 (tot 31.12.92)	92-93 (vanaf 1.1.93)
GMO : ARGO	1 2	— 60 59	24,5 + 12 49	(3) 85,5	(3) 23,5 + 12 29 64,5
OVSG	1		19	19	19
OGO :	2 1	1 - 239	35 3	54 9	37 18 3 6
CVPO	2	36	63	6	43
VGO : NSKO	1 2	— 161 161	84,5 162	87 246,5 164	87 251 82 169
TOTAAL	1 2	— 259 259	131 + 12 252	132 + 12 262 406,5	132,5 + 12 132 276,5

(1) = pedagogisch begeleidingsdiensten (art. 89).

(2) = verlof / tbs opdracht (art. 90 § 1).

(3) = uitdovingskader (BVE 7/1/1992 art 7).